

1. משנה מסכת פאה

אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא
כיבוד אב ואם וגמילות חסדים והבאת שלום בין אדם לחבירו ותלמוד תורה כנגד כולם:

2. כי אתא (כאשר בא) רב דימי אמר: פעם אחת היה לבוש סירקון (בגד מפואר) של זהב והיה יושב בין גדולי רומי, ובאתה אמו וקרעתו ממנו, וטפחה לו על ראשו וירקה לו בפניו, ולא הכלימה.

כי צד נהג רב דימי בכבוד אמו

3. תני (שנה) אבימי בריה (בנו של) דרבי אבהו: יש מאכיל לאביו פסיוני (עוף חשוב וטעים) וטורדו (מוציאו) מן העולם, ויש מטחינו (גורם לו שצריך לטחון) בריחים (שזו עבודה קשה) ומביאו לחיי העולם הבא.

בא את תלמוד הירושלמי המסביר את דברי אבימי:

מהו המסר
שאבימי רוצה
ללמד אותנו?

אחד שהיה מאכיל לאביו פסיוני. פעם אחת אמר לו אביו: מאין לך כך אלה?
סבא מה איכפת לך טחון ואכול, כלומר לעוס ואכול, הראהו שקשה לו.
שה באחד שהיה טחון בריחיים והיה לו אב זקן, ושלח המלך בשביל אביו
ודת המלך. אמר לו בנו: אבא טחון ואני אלך תחתיו לעבודת המלך שאין לה
קצבה (לא ידוע כמה זמן ומה קשה תהיה עבודת המלך).

4. אמר רבי אבהו: כגון אבימי ברי (בני) קיים מצות כיבוד. חמשה בני סמכי (בנים ראויים להוראה) הוה ליה (היה לו) לאבימי בחיי אביו, וכי הוה אתא רבי אבהו קרי אבבא (וכאשר היה בא רבי אבהו אביו אל פתח השער), רהיט ואזיל ופתח ליה (רץ והולך ופותח לו), ואמר אין אין (כן כן) עד דמטאי התם (עד שהגיע לשם) [שאביו לא יחשוב לרגע ששכח ממנו].

יומא חד (יום אחד) אמר ליה (לו): אשקיין מיא (תן לי מים), אדאייתי ליה נמנם (עד שהביא לו, אביו נמנם), גחין קאי עליה עד דאיתער (התכופף ועמוד לידו עד שהתעורר), איסתייעא מילתיה ודרש אבימי: (תהלים עט) מזמור לאסף (בזכות המצווה זכה לדרוש דרשות על המזמור בתהלים).

5. רבי טרפון הוה ליה ההיא אמא (היתה לו אם), דכל אימת דהות בעיא למיסק לפוריא (כל פעם שהיתה רוצה לעלות למיטה) - גחין וסליק לה (הוא התכופף והיא היתה עולה עליו), וכל אימת דהות נחית (כל פעם שהיתה יורדת מן המיטה) - נחתת עלויה (ירדה עליו), אתא וקא משתבח בי מדרשא (בא והשתבח בבית המדרש), אמרי ליה (אמרו לו): עדיין לא הגעת לחצי כיבוד, כלום זרקה ארנקי בפניך לים ולא הכלמתה?

6. רב יוסף כי הוה שמע קל כרעא דאמיה (קול רגלי אמו), אמר: איקום מקמי שכינה דאתיא (אקום לפני השכינה שבאה).

עמדו על שתי דרכים בהם כיבוד אבימי את אביו-האבה.

כי צד כיבד רבי טרפון את אמו?

לפי התלמידים בבית המדרש, מהו הניסיון האמיתי בכיבוד הורים?

כי צד כיבד רב יוסף את אמו? מדוע?